C/2025/1598

13.3.2025.

ODLUKA br. S12

od 16. listopada 2024.

o nadoknadi troškova zdravstvene zaštite povezanih s premještajem pacijenata u drugu državu članicu u slučaju velikog broja žrtava nakon katastrofa

(Tekst značajan za EGP i za sporazum između EZ-a i Švicarske)

(C/2025/1598)

ADMINISTRATIVNA KOMISIJA ZA KOORDINACIJU SUSTAVA SOCIJALNE SIGURNOSTI,

uzimajući u obzir članak 72. točku (a) Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ([1]), prema kojoj je Administrativna komisija nadležna za rješavanje svih administrativnih pitanja i pitanja koja se odnose na tumačenje odredaba Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ([2]),

uzimajući u obzir članak 20. i članak 27. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 o putovanjima s ciljem ostvarivanja davanja u naravi,

uzimajući u obzir članak 26. Uredbe (EZ) br. 987/2009,

budući da:

(1) Kad bi se u nekoj državi članici dogodila katastrofa s velikim brojem žrtava (npr. požari velikih razmjera, kemijska/nuklearna nesreća, pandemija) zbog koje su pacijenti premješteni u drugu državu članicu, nije uvijek bilo jasno koja je država članica dužna snositi troškove zdravstvene zaštite i po kojoj pravnoj osnovi.

(2) U praksi može doći do poteškoća jer u katastrofu s velikim brojem žrtava može biti uključeno više od dvije države članice, zbog čega je potreban jedinstven pravni pristup tom pitanju.

(3) U skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije (konkretno s presudom u predmetu *Elchinov* od 5. listopada 2010. ([3])) zahtjev za dobivanje prethodnog odobrenja ne može spriječiti ostvarivanje prava na nadoknadu troškova bolničkog liječenja ako su drugi uvjeti u nadležnoj državi članici ispunjeni. Premještaj osiguranih osoba u državu članicu koja nije nadležna kako bi im se pružila hitna zdravstvena zaštita od životne važnosti nakon katastrofe s velikim brojem žrtava trebalo bi stoga tumačiti tako da je obuhvaćen područjem primjene članka 20. Uredbe (EZ) br. 883/2004.

(4) Ako država članica u kojoj se dogodi katastrofa s velikim brojem žrtava nema kapacitete za pružanje hitne zdravstvene zaštite od životne važnosti ozlijeđenim ili oboljelim osobama, potreba da ih se premjesti u drugu državu članicu pokazuje da se predmetna zdravstvena zaštita nije mogla pružiti u medicinski opravdanom roku, kako je propisano člankom 20. Uredbe (EZ) br. 883/2004.

(5) Kad se dogodi katastrofa s velikim brojem žrtava često je vrlo kompliciranо poštovati privremenost iz članka 20. Uredbe (EZ) br. 883/2004 i zatražiti prethodno odobrenje za primanje zdravstvene zaštite u drugoj državi članici.

(6) Odluka o premještaju pacijenata u drugu državu članicu nakon katastrofe s velikim brojem žrtava ovisi o liječničkoj procjeni pružatelja zdravstvene zaštite u državi članici u kojoj se katastrofa dogodila. Budući da bi bilo vrlo teško dati taksativan popis situacija koje bi se mogle smatrati katastrofom s velikim brojem žrtava, treba sagledati svaki slučaj zasebno.

([1]) SL L 166, 30.4.2004., str. 1.
([2]) SL L 284, 30.10.2009., str. 1.
([3]) Predmet C-173/09, *Elchinov*, presuda od 5. listopada 2010.

(7) U specifičnim okolnostima katastrofe s velikim brojem žrtava prijevoz u državu članicu liječenja (u koju se pacijent premješta jer hitna zdravstvena zaštita od životne važnosti nije bila dostupna „u medicinski opravdanom roku”) i iz nje sastavni je dio liječenja. Čak i ako nadležna država članica inače ne nadoknađuje troškove putovanja i boravka, može iznimno odlučiti pokriti te troškove.

(8) U slučaju prijevoza pacijenata u drugu državu članicu ako dođe do katastrofe s velikim brojem žrtava Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije (ERCC) pruža 24-satnu uslugu za koordinaciju i sufinanciranje potrebnog sanitetskog prijevoza. Kad države članice zatraže takvu pomoć, ERCC u skladu sa svojim standardnim postupcima aktivira Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu ([4]).

(9) Smjernice o praćenju i/ili nastavku liječenja nakon premještaja pacijenata kući, u državu članicu boravišta ili nadležnu državu članicu (o razmjeni liječničkih izvješća, priznavanju recepata itd.) olakšale bi rješavanje takvih slučajeva među svim uključenim državama članicama,

u skladu s uvjetima iz članka 71. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 883/2004,

ODLUČILA JE:

1. U ovoj Odluci utvrđuju se pravila za nadoknadu troškova zdravstvene zaštite povezanih s premještajem pacijenata u drugu državu članicu u slučaju velikog broja žrtava nakon katastrofa.

2. Davanja u naravi pružena ozlijeđenim/oboljelim osobama osiguranima u državi članici koje su nakon katastrofe s velikim brojem žrtava premještene u državu članicu koja nije nadležna niti je država članica boravišta (ako je ta osoba registrirana na temelju dokumenta S1 ili SED S072) obuhvaćena su člankom 20. i člankom 27. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004.

3. U slučaju katastrofe s velikim brojem žrtava nadležna država članica naknadno izdaje odobrenje S2 u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 883/2004 tako da troškove davanja u naravi pruženih u državi članici liječenja (u koju je pacijent premješten, ali u njoj nije osiguran niti registriran na temelju dokumenta S1 ili SED S072) pokriva nadležna država članica.

4. Ako se katastrofa s velikim brojem žrtava dogodi u državi članici boravišta (u kojoj je pacijent registriran na temelju dokumenta S1 ili SED S072) i pacijent je premješten u državu članicu koja nije nadležna, država članica boravišta naknadno izdaje odobrenje S2 u skladu s člankom 26. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 987/2009, tako da troškove davanja u naravi pruženih u državi članici liječenja (u koju je pacijent premješten, ali u njoj nije osiguran niti registriran na temelju dokumenta S1 ili SED S072) pokriva nadležna država članica, uzimajući u obzir članak 20. stavak 4. i članak 27. stavak 5. Uredbe (EZ) br. 883/2004.

5. Odobrenje S2 izdano naknadno u skladu sa stavkom 3. ili 4. mora sadržavati jasnu naznaku da se odnosi na hitnu zdravstvenu zaštitu od životne važnosti za pacijenta premještenog u drugu državu članicu nakon katastrofe s velikim brojem žrtava.

6. Kad odlučuju može li se neka situacija smatrati katastrofom s velikim brojem žrtava, države članice moraju sagledati svaki slučaj zasebno.

Netaksativan popis situacija koje se mogu smatrati „katastrofom s velikim brojem žrtava” nalazi se u Prilogu ovom dokumentu.

([4]) https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_hr.

7. U skladu s člankom 26. stavkom 8. Uredbe (EZ) br. 987/2009, ako nacionalno zakonodavstvo nadležne države članice predviđa nadoknadu troškova puta i boravka koji su neodvojivi od liječenja osigurane osobe, troškove prijevoza u državu članicu liječenja i iz nje (uključujući prijevoz iz države članice liječenja u državu članicu boravišta) u slučaju premještaja pacijenata nakon katastrofe s velikim brojem žrtava snosi nadležna država članica koja je izdala dokument S2 (ili u čije je ime dokument S2 izdala država članica boravišta u skladu s člankom 26. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 987/2009).

   Nadležna država članica može, s obzirom na iznimne okolnosti, ipak odlučiti nadoknaditi troškove prijevoza i druge povezane troškove, čak i ako to nije predviđeno njezinim nacionalnim zakonodavstvom.

8. Ovom se Odlukom ne dovode u pitanje bilateralni sporazumi između država članica o prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti.

9. Ova se Odluka objavljuje u *Službenom listu Europske unije*. Primjenjuje se od prvog dana drugog mjeseca nakon njezine objave.

Predsjednica Administrativne komisije
Ildikó Pákozdi

PRILOG

Primjeri katastrofa s velikim brojem žrtava:

— požar velikih razmjera,

— teška prometna nesreća (u zračnom, cestovnom ili pomorskom prometu),

— kemijska nesreća,

— nuklearna nesreća,

— pandemija,

— potres,

— poplava,

— bombardiranje / bombaški napad,

— lavina.